

Nr 32

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare avsättning av viss del av statens vinst från Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag till Norrlandsfonden och Malmfonden för forsknings- och utvecklingsarbete jämte en i ämnet väckt motion.

(5:e avd.)

I propositionen nr 21 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 30 december 1965, föreslagit riksdagen godkänna att under en femårsperiod med början år 1966 av den staten tillfallande vinsten från Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag årligen avsättes högst 15 milj. kr. till Norrlandsfonden och högst 10 milj. kr. till Malmfonden för forsknings- och utvecklingsarbete.

I anledning av förevarande proposition har inom andra kammaren av herr Larsson i Hedenäset *m. fl.* väckts en motion (II: 791), vari hemställts att riksdagen, med bifall i övrigt till Kungl. Maj:ts proposition, måtte besluta att under en femårsperiod med början år 1966 av den staten tillfallande vinsten från Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag årligen avsättes högst 20 milj. kr. till Norrlandsfonden och högst 5 milj. kr. till Malmfonden för forsknings- och utvecklingsarbete.

Beträffande motiveringen för ifrågavarande förslag får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet. 1961 års riksdag beslöt med bifall till Kungl. Maj:ts förslag att högst 25 milj. kr. av statens vinst från LKAB skulle få årligen under en femårsperiod avsättas till två fonder för forsknings- och utvecklingsarbete *m. m.* Till den ena fonden, Norrlandsfonden, har avsättningen bestämts till 15 milj. kr. och till den andra fonden, Malmfonden för forsknings- och utvecklingsarbete, har avsatts 10 milj. kr.

I förevarande proposition föreslås fortsatt avsättning under femårsperioden 1966—1970 med samma totala belopp och med samma fördelning mellan de båda fonderna som hittills.

Beträffande fördelningen av avsättningsbeloppen har i motionen II: 791 yrkats den ändringen i Kungl. Maj:ts förslag att till Norrlandsfonden skulle avsättas högst 20 milj. kr. och till Malmfonden högst 5 milj. kr.

De båda berörda fondernas verksamhetsområden täcker delvis varandra. Norrlandsfondens ändamål är att främja näringslivets framtida utbyggnad i Norrland, framför allt i Norrbottens län, medan Malmfonden har en mera vidsträckt uppgift att stödja forsknings- och utvecklingsprocesser som syftar till att inom landet industriellt frambringa nya eller bättre produkter eller att skapa eller utveckla nya eller bättre produktionsmetoder inom industrin i vidsträckt mening. Någon konkurrens om projekt mellan fonderna torde inte föreligga. De har i stället samarbetat vid behandlingen av ett flertal ärenden. Från Malmfonden har under den hittillsvarande verksamhetstiden avsatts betydande belopp till projekt lokaliserade till Norrland eller för ändamål med stark anknytning till norrländska råvaror och norrländskt näringsliv.

Utskottet förutsätter att Malmfonden inom ramen för gällande statuter vid lämnande av stöd till forsknings- och utvecklingsarbete även framdeles kommer att särskilt beakta det allmänna intresset av utveckling och förstärkning av det norrländska näringslivet. Därigenom torde syftet i motionen II: 791 få anses vara i väsentlig mån tillgodosett. Utskottet anser sig alltså inte böra vidta någon ändring i den avvägning beträffande avsättningen till de berörda fonderna som gjordes år 1961.

Utskottet får sålunda, med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag även i övrigt, tillstyrka förevarande proposition och avstyrka motionen II: 791.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 791, godkänna att under en femårsperiod med början år 1966 av den staten tillfallande vinsten från Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag årligen avsätts högst 15 milj. kr. till Norrlandsfonden och högst 10 milj. kr. till Malmfonden för forsknings- och utvecklingsarbete.

Stockholm den 8 mars 1966

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Axel Andersson, Einar Persson, Birger Andersson, Fritz Persson, Svensson, Harry Carlsson, Mårtensson, Bengt Gustavsson, Ragnar Persson, Åkerlund, Sundin, Karl-Erik Eriksson, Strandberg och Johan Olsson; samt

från andra kammaren: herrar Bohman, Karlsson i Olofström, Ståhl, Almgren, Eliasson i Sundborn, fru Lewén-Eliasson, herrar Larsson i Hedensåset, Lindholm, Wedén, Fagerlund, Björkman, Nelander, Blomkvist, Jönsson i Arlöv och Nilsson i Kristianstad.

Reservation

av herrar *Axel Andersson, Harry Carlsson, Åkerlund, Sundin, Karl-Erik Eriksson, Strandberg, Johan Olsson, Eliasson* i Sundborn, *Larsson* i Hedenäset, *Wedén, Björkman* och *Nelander*, vilka ansett

dels att den del av utskottets yttrande, som börjar med »De båda» och slutar med »motionen II: 791», bort ha följande lydelse:

»Enligt utskottets mening har i motionen anförts bärande skäl för en annan fördelning mellan de ifrågavarande fonderna än som nu gäller. De synnerligen angelägna ändamål som Norrlandsfonden har att främja, nämligen näringslivets framtida utveckling i Norrland, liksom föreliggande medelsanspråk motiverar enligt utskottets mening en ändrad relation i förhållande till Malmfonden i jämförelse med Kungl. Maj:ts förslag, när det gäller avsättningen av statens vinst från LKAB. Utskottet anser den i motionen föreslagna fördelningsgrunden lämpligt avvägd och tillstyrker att den godkännes av riksdagen.»

dels ock att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionen II: 791, godkänna att under en femårsperiod med början år 1966 av den staten tillfallande vinsten från Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag årligen avsätts högst 20 milj. kr. till Norrlandsfonden och högst 5 milj. kr. till Malmfonden för forsknings- och utvecklingsarbete.»

Särskilt yttrande

av herrar *Åkerlund, Strandberg, Bohman* och *Björkman*, vilka anför:

»Beträffande Malmfonden anser vi att utskottet, under återopande av vad i propositionen anföres om den organisatoriska splittringen av det statliga stödet till industriellt forsknings- och utvecklingsarbete samt industriell nyetablering och utbyggnad, bort i skrivelse till Kungl. Maj:t förorda att en utredning om samordning av organisationen kommer till stånd. I samband därmed bör medelsbehovet för den ifrågavarande verksamheten särskilt prövas.»